

energi för nästa generation

2015-10-25
SVEBIO
Svenska Bioenergiföreningen
Erik Dotzauer

Energimyndigheten
Box 310
631 04 Eskilstuna

Förslag om ett reformerat elcertifikatsystem

Det befintliga elcertifikatsystemet i Sverige och Norge har gjort att det de senaste åren investerats kraftigt i förnybar elproduktion i form av vind och biokraft. Systemet tillför mer elproduktion medan efterfrågan är konstant eller minskar något. Detta har inneburit ett överskott av elproduktion på marknaden, en stor export och sämre lönsamhet för elproducenter. Den försämrade lönsamheten har gjort att huvudägarana i kärnkraftverken i Ringhals respektive Oskarshamn, Vattenfall och EON har beslutat att stänga fyra reaktorer på de två platserna. För att möta de utmaningar som detta innebär för kraftsystemet, t.ex. ökad risk för effektbrist, menar vi att de styrmedel som påverkar elmarknaden så snart som möjligt måste justeras så att de bidra till lösning av problematiken.

I det fall beslut tas om att förlänga elcertifikatsystemet baserat på ett nytt mål för 2030 måste således systemets syfte ändras till att styra mot ökad "effekt" snarare än mot ökad "energi". Detta dokument beskriver principen för hur detta kan åstadkommas. Förslaget som presenteras är enkel i sin konstruktion och en övergång från den nuvarande modellen till den nya kan ske succesivt utan egentlig påverkan på berörda aktörers administrativa hantering av systemet.

Bakomliggande princip

Principen för systemets nya konstruktion är att de som orsakar problemet med höga effekttoppar i kraftsystemet (dvs. de som använder el vintertid) ska bekosta systemet, och de som bidrar till lösning på problemet (dvs. de som producerar el vintertid) ska premieras. Med vintertid avses månaderna december, januari, februari och mars.

Övergången från systemets nuvarande konstruktion till den nya konstruktionen kommer att ske succesivt fr.o.m. 2021 enligt följande:

1. Kvotplikten för sommarmånaderna april - november fasas ut till 2035 enligt kvotkurvan som beskrivs i den av riksdagen tillstyrkta propositionen Prop.

energi för nästa generation

- 2014/15:123, Ambitionshöjning för förnybar el och kontrollstation för elcertifikatssystemet 2015.
2. Kvotplikten för vintermånaderna december - mars utvecklas enligt en annan förutbestämd kvotkurva (se nedan).
 3. Anläggningar som tas i drift fr.o.m. 2021 tilldelas elcertifikat enbart under vintermånaderna december - mars.
 4. Fr.o.m. 2021 används tilldelningsfaktorer för de olika produktionsslagen. Tilldelningsfaktorn är ett tal mellan 0 och 1 som beror av hur mycket effekt det aktuella produktionsslaget beräknas ge de kritiska timmarna. Respektive tilldelningsfaktor sätts lämpligen lika med den tillgänglighetsfaktor som redovisas av Svenska kraftnät i rapporten *Kraftbalansen på den svenska elmarknaden vintrarna 2014/2015 och 2015/2016*. Detta innebär t.ex. att man för kraftvärme använder faktorn lika med 0,9 och att man för solkraft använder faktorn lika med 0.

Målformulering och kvotkurvan för vintermånaderna december - mars

Enligt Prop. 2014/15:123 är kvotplikten 28,8 % år 2020 och 11,4 % år 2030.

För att kunna bestämma kvotplikten för vintermånaderna december 2029 - mars 2030 i det reformerade systemet måste man först besluta om ett mål för hur mycket ny effekt som ska byggas. Låt säga att man sätter målet till 3000 MW. Perioden december - mars har totalt 2904 timmar, vilket ger energivolymen $3000 * 2904 = 8,7$ TWh.

Låt säga att prognosen över energisystemets utveckling visar att kvotpliktig elanvändning för vinterperioden december 2029 - mars 2030 är 60 TWh. Detta ger att kvotplikten i nuvarande system ska ökas med $8,7 / 60 = 14,5$ procentenheter, dvs. kvotplikten för vinterperioden december 2029 - mars 2030 ska sättas till $11,4 + 14,5 = 25,9$ %.

Under vintermånaderna 2020 - 2030 minskar kvotplikten linjärt från 28,8 % till 25,9 %. Efter 2030 minskar kvotplikten efter en förutbestämd kurva ner till noll 2045 då systemet upphör.

De siffror som redovisas ovan ska ses som illustrativa. De exakta kvotnivåerna bör tas fram av Energimyndigheten inom ramen för arbetet med kontrollstation 2017.

Svebio, Svenska Bioenergiföreningen

Gustav Melin
Verkställande direktör